

NEOPRÁVNĚNÉ PODNIKÁNÍ

Obsah

Úvod.....	1
Co je to neoprávněné podnikání?.....	2
Neoprávněné podnikání jako přešupek.....	2
Neoprávněné podnikání jako trestný čin.....	2
Přestupky a pokuty.....	3
Přijaté závazky musí plnit i osoba bez podnikatelského oprávnění	3
Povinnost nahradit zákazníkům škodu	4
Kdy podnikám?	4
Zájezd	10
Co je zájezdem?.....	10
Kombinace služeb a způsob jejího nabízení a prodeje.....	11
Zájezdem pak není	15
Kontrolní check-list.....	21
Zahraniční cestovní kanceláře cílí na český trh?.....	24
Jak založit cestovní kancelář?	25
Desatero povinností cestovní kanceláře	25
Povinnosti cestovní agentury	25
Kde najít další důležité informace?	27
Zkratky.....	28

Úvod

Jak se vyhnout neoprávněnému podnikání v cestovním ruchu?

Cílem této publikace je poskytnout osobám, které organizují, nabízejí, prodávají nebo zprostředkovávají služby související s cestováním nebo s aktivním či pasivním odpočinkem, návod pro posouzení, zda pro svou činnost potřebují podnikatelské oprávnění a jaké. Obsah publikace byl konzultován také s živnostenskými úřady, jejichž úkolem je kontrolovat dodržování živnostenských předpisů. V obecné rovině potřebuje osoba, která chce v oblasti cestovního ruchu začít podnikat, příslušné živnostenské oprávnění. O živnostenské oprávnění může požádat u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu. Po vzniku živnostenského oprávnění a po celou dobu podnikání pak musí dodržovat příslušné povinnosti stanovené platnými a účinnými předpisy. Je to rovněž živnostenský úřad, který pak sleduje, zda a jak jsou plněny tyto povinnosti. Pokud živnostenský úřad zjistí (typicky v rámci kontroly provedené z moci úřední anebo na základě podnětu např. ze strany veřejnosti), že někdo soustavně, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost vykonává výdělečnou činnost, která optikou živnostenského zákona je živností, aniž by vlastnil příslušné živnostenské oprávnění, anebo vlastní jiné živnostenské oprávnění, které ho však neopravňuje k uvedenému způsobu podnikání v této oblasti, podle okolností případu zahájí s dotyčným subjektem řízení pro podezření ze spáchání přestupku neoprávněného podnikání dle § 61 odst. 3 nebo § 63 živnostenského zákona. Pokud shledá důvod, předá věc orgánu činnému v trestním řízení pro podezření, že jednání již naplňuje znaky trestného činu. To je obvyklé pokud je předmětná činnost vykonávána ve větším rozsahu. V některých případech může být dozorovým orgánem Ministerstvo pro místní rozvoj nebo Česká obchodní inspekce.

Check-listy, které jsou v publikaci obsaženy, mohou posloužit nejen veřejnosti, ale také pracovníkům živnostenských úřadů při výkonu kontroly či dalším odborníkům v oblasti cestovního ruchu.

Text publikace byl konzultován Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem průmyslu a obchodu a Českou obchodní inspekcí. Na textu se dále podíleli cestovní kanceláře a agentury, Česká asociace pojišťoven a Holubová advokáti.

Upozorňujeme, že při posouzení, zda se jedná o případ neoprávněného podnikání, musí být v praxi zohledněny zcela konkrétní okolnosti každého jednotlivého případu. Závazný výklad právních předpisů, ze kterých vyplývají povinnosti uvedené v této publikaci, je oprávněn podat jedině soud. **Účelem této publikace je tak zajištění informovanosti veřejnosti a prevence.**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Publikace byla vytvořena na základě projektu Strategické dokumenty z pohledu podnikání cestovních kanceláří a cestovních agentur (č. 131170) za příspěvní prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj v programu NNO v oblasti cestovního ruchu (Z170605000000).

Co je to neoprávněné podnikání?

Neoprávněné podnikání je jednání v rozporu se zákonem, které může být podle okolností případu posouzeno jako přešůpek na úseku živnostenského zákona, jedná-li se o neoprávněné podnikání v činnosti, která je živností, popř. se může jednat o „zbytkový“ přešůpek na úseku podnikání podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešůpích, anebo se může jednat o trestný čin ve smyslu trestního zákoníku. Podstatou neoprávněného podnikání je, že osoba provozuje činnost, která je podnikáním, aniž by k němu disponovala příslušným živnostenským, příp. jiným oprávněním.

Neoprávněné podnikání jako přešůpek

Za neoprávněné podnikání v intencích § 61 a 63 živnostenského zákona mohou živnostenské úřady uložit pokutu až do 500 000 Kč, 750 000 Kč, nebo 1 000 000 Kč. Podle toho, zda pro výkon činnosti, která je vykonávána bez oprávnění, je v souladu s právem potřeba disponovat živnostenským oprávněním pro živnost volnou (např. provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu), řemeslnou a vázanou (např. průvodcovská činnost horská, tělovýchovná a sportovní činnost v oblasti ...), nebo koncesovanou (provozování cestovní kanceláře). **Neoprávněné podnikající osoby jsou také odpovědné za škodu, kterou svým jednáním způsobí.**

Každý případ je jiný a pokuta se vždy odvíjí od zjištěné závažnosti a škodlivosti činu pro společnost! V některých případech pak nemusí být čin kvalifikován jako přešůpek, ale jako trestný čin.

Příklad

Cestovní agentura pravidelně organizovala akce v zahraničí, které naplňovaly definici zájezdu. Živnostenský úřad jí uložil pokutu ve výši 60 000 Kč.

Neoprávněné podnikání jako trestný čin

Zdokumentované případy neoprávněného podnikání z praxe ukazují, že jsou řešeny jak v rovině přešůpku, tak v rovině trestného činu neoprávněného podnikání.

Podle § 251 trestního zákoníku se trestného činu dopustí ten, kdo neoprávněně ve větším rozsahu, poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání. Podmínka většího rozsahu je splněna například, když jednáním způsobí škodu minimálně 50 000 Kč, činnost vykonává po dobu delší než 6 měsíců, ať již kontinuálně, anebo opakuje více menších akcí. Trestem je odnětí svobody až na 2 léta nebo zákaz činnosti. Přísněji, odnětím svobody na 6 měsíců až 5 let nebo peněžitým trestem, je pachatel potrestán, způsobí-li činem značnou škodu (nejméně 1 000 000 Kč) nebo získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch. Odnětím svobody na 2 léta až 8 let je pachatel potrestán, způsobí-li činem škodu velkého rozsahu (nejméně 10 000 000 Kč) nebo získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Příklad

Jednatel společnosti s živnostenským oprávněním pouze pro činnosti silniční motorová doprava a provozování cestovní agentury a průvodcovské činnosti v oblasti cestovního ruchu neoprávněně a opakovaně za účelem dosažení zisku jménem společnosti organizoval zájezdy. Několik let po sobě je nabízel formou reklamních letádků umístěných na různých místech okresu. Dále prodával pobyty do termálních lázní v zahraničí. Jednatel byl trestním soudem odsouzen za trestný čin neoprávněného podnikání k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Vedle toho mu byl uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu provozování cestovní kanceláře na základě koncese na dobu 18 měsíců.

Přestupky a pokuty

Jestliže osoba neoprávněně podniká, vztahují se na ni samozřejmě také všechny další povinnosti, jež právní předpisy stanoví pro příslušného podnikatele, a které tato osoba typicky neplní. **Může jít například o neplnění informačních povinností podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele nebo o nekalou obchodní praktiku ve smyslu § 4 až § 5b a příloh 1 a 2 téhož zákona.** V konkrétním případě může nastat situace, kdy dojde k zjištění neoprávněného podnikání a třeba i porušení jiné povinnosti na úseku živnostenského zákona. Osobě je poté uložen trest za nejpřísněji postižitelný přestupek v rámci kontroly stejného správního orgánu.

Ve výsledku tak neoprávněně podnikající osoba může být kontrolována a pokutována nejen živnostenským úřadem, ale také Českou obchodní inspekcí. V tomto případě, pokud vede každý orgán své správní řízení, může trestat samostatně v závislosti na právní úpravě, dle které postupuje.

Ministerstvo pro místní rozvoj naopak neoprávněně podnikání nekontroluje a je oprávněno sankcionovat pouze podnikatele s platným živnostenským oprávněním.

Přijaté závazky musí plnit i osoba bez podnikatelského oprávnění

Neexistence živnostenského oprávnění nezbavuje osobu povinnosti plnit závazky, které svým jménem a na vlastní odpovědnost přijala. Platí to jak pro organizaci, nabídku a prodej zájezdů, tak pro organizaci, nabídku a prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu nebo jejich kombinaci. V případě zájezdu se toto pravidlo promítlo do definice pořadatele, kterým je ve smyslu poslední věty § 2523 občanského zákoníku (ObčZ): **„Kdo zprostředkuje nebo zařídí jednotlivé služby cestovního ruchu, se považuje za pořadatele, vyvolá-li na základě zvláštních okolností u třetích osob představu, že služby cestovního ruchu poskytuje jako zájezd na vlastní odpovědnost.“**

Jinými slovy pro naplnění definice pořadatele zájezdu není rozhodující jeho forma nebo existence veřejnoprávního oprávnění k podnikání v oblasti cestovního ruchu, nýbrž jeho faktická činnost, která se projeví v tom, že vytvoří u zákazníků dojem, že pořádá zájezdy. Takový pořadatel má samozřejmě všechny povinnosti podle právní úpravy smlouvy o zájezdu. To znamená, že je povinen poskytnout všechny služby v souladu s nabídkou, v odůvodněných případech vrátit zákazníkovi celkovou cenu zájezdu, vyřizovat reklamace, poskytnout pomoc v nesnázích, zajistit bezpečný návrat zákazníků, eventuálně poskytnout slevu nebo nahradit škodu. Jestliže se takový pořadatel ocitne v úpadku, nemá samozřejmě sjednanou žádnou formu záruky pro případ úpadku, a jeho klientům tedy nezbude než

svůj závazek přihlásit v insolvenčním řízení. Pod slovní spojení „*Vyvolá-li u třetích osob představu [...] zájezd na vlastní odpovědnost*“ se, byť nevědomě, mohou podle okolností konkrétního případu patřit jak různí zprostředkovatelé a obchodní zástupci, tak spolky, školy, církve a jiné subjekty. Na činnost charitativních organizací, sportovních klubů nebo škol výslovně upozorňuje recitál 19 směrnice 2015/2302. Podle něj se zájezdová regulace nevztahuje na činnosti nabízené nebo zprostředkované příležitostně a na neziskovém základě pouze omezenému počtu cestujících. Jedná se například o cesty, které pouze několikrát ročně organizují charitativní organizace, sportovní kluby nebo školy pro své členy a nejsou nabízeny široké veřejnosti.

Matoucí představu mohou u zákazníků vyvolat i zkratky CK ve smyslu cestovatelského klubu, nikoli cestovní kanceláře, nebo používání formulářů, které jsou označovány jako smlouva o zájezdu, ačkoli obsahem je poskytnutí jedné služby cestovního ruchu.

Povinnost nahradit zákazníkům škodu

Jak v případě pořadatele zájezdu, tak v případě pořadatele jakékoli jiné akce bez oprávnění by největším strachem mělo být **riziko vzniku povinnostihradit zákazníkovi škodu.**

Riziko škody existuje v souvislosti s cestováním vždy ve zvýšené míře, i proto by všechny osoby organizující, nabízející, prodávající, zprostředkovávající nebo poskytující služby související s cestováním nebo s aktivním či pasivním odpočinkem měly **být pojištěny pro případ vzniku odpovědnosti za škodu.**

Problémem je, že osoby bez platného podnikatelského oprávnění typicky buď vůbec pojištěné nejsou, nebo jim hrozí, že pojišťovna plnit nebude, když zjistí, že jde o neoprávněné podnikání.

Kdy podnikám?

Podnikáte, jestliže samostatně na vlastní účet a odpovědnost vykonáváte výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

A živnostenským způsobem podnikáte, jestliže provozujete soustavnou činnost samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Živnostenské úřady při výkonu kontroly zkoumají splnění každého jednotlivého pojmového znaku živnostenského podnikání zvlášť a o živnostenské podnikání půjde jen tehdy, pokud jsou současně splněny všechny podmínky:

Check-list

- Soustavnost.
- Samostatnost.
- Vlastním jménem.
- Na vlastní odpovědnost.
- Za účelem zisku.

1. Soustavnost

Soustavná činnost není jednorázová, nahodilá, či vykonávaná pouze výjimečně. Podle okolností může ale znak soustavnosti splnit i jednání jednorázové, dochází-li k jeho opakování v delších i ročních časových intervalech. *Např. tábor vždy jednou do roka, velikonoční lyžování, pořádání výletu na vánoční trhy, sezónní prodej vánočních stromků.*

2. Samostatnost

Samostatně znamená podle své vlastní úvahy, tj. osoba v mezích práva sama rozhoduje o tom, jaké služby bude poskytovat, za jakou cenu je bude prodávat, nabízet apod. Rozhoduje o tom, zda bude jednat osobně, nebo bude zaměstnávat pracovníky, jejichž práci v takovém případě organizuje a kontroluje.

3. Vlastním jménem

Znamená to, že činnost je vykonávána v případě osob, jež nemají obchodní firmu, pod vlastním jménem nebo názvem (například u spolku), a v případě podnikatelů, kteří mají obchodní firmu, pod touto obchodní firmou.

4. Na vlastní odpovědnost

Rozumí se tím převzetí rizika a odpovědnosti za závazky ze své činnosti. Fyzická osoba ručí za své závazky celým svým osobním majetkem (včetně případně i majetku spadajícího do společného jmění manželů, pokud nebylo smluvně či soudně společně jmění manželů zúženo či jeho vznik vyhrazen až ke dni zániku manželství). Právnícká osoba ručí jen do výše svého kapitálu.

5. Za účelem zisku

Znak ziskovosti je spolu se znakem soustavnosti v praxi v rámci živnostenské kontroly i v rámci posuzování spáchání trestného činu neoprávněného podnikání nejproblematictější.

Soudní rozhodnutí i právní teorie jednoznačně a shodně uvádí, že jde o úmysl podnikatele získat svou činností určitý majetkový prospěch. Není rozhodující, zda je zisku skutečně dosaženo, případně na jaký účel bude zisk použit. Podstatné je, že je činnost vykonávána za účelem jeho dosažení, resp. že u dané činnosti přichází dosahování zisku objektivně v úvahu. Za živnost proto nelze považovat činnosti ryze dobročinného a charitativního rázu. Nicméně nelze připustit, aby za charitativní účel byla skrývána činnost směřující k obcházení zákona. Podle názoru některých autorů zisk nemusí být pouze v penězích, ale musí být penězi vyjádřitelný, stejně jako je tomu u posuzování ušlého zisku. Lze tak získávat zisk v podobě naturálních plnění nebo protislužeb (viz Dvořáková, K., Králová, R. Cestovní právo). Splnění uvedených podmínek živnostenské úřady prověří zejména tím, že si obstarají nebo si od kontrolované osoby nechají předložit:

- dokumenty, včetně online dokumentů, informující o činnosti osoby a jí organizovaných a nabízených aktivitách;
- komunikaci s potenciálními nebo skutečnými zákazníky, včetně emailové komunikace;
- smlouvy se zákazníky;
- vystavené faktury;
- přehled přijatých plnění;
- smlouvy uzavřené s dodavateli pro účely zajištění nabízených aktivit.

- faktury vystavené dodavatelům v souvislosti s realizací nabízených aktivit
- účetní závěrku, není-li zveřejněna v obchodním rejstříku
- vyslechnou zákazníkы a dodavatele

Příklady

Tradiční výlet na Wimbledon

Pan učitel tělocviku organizuje každý rok o prázdninách v červenci pro žáky školy týdenní akci v Anglii, při které se žáci podívají na tenisové utkání Wimbledonu. Zařídí autobus, ubytování i lístky na Wimbledon. Náklady rozpočítá mezi děti, tak aby on sám mohl jet zdarma. Protože akci dělá každý rok, tak už mu doprava a hotel beztak za jeho osobu neúčtují. Protože se mu nehlasí dost školních dětí, umísťuje každým rokem nabídku na svůj facebookový profil. Nejedná se však o akci školy, celou akci učitel organizuje jako soukromá fyzická osoba ve svém volném čase.

Check-list

- Soustavnost – akce probíhá pravidelně každý rok, nemusí se jednat nutně o stejnou dobu.
- Samostatnost – učitel o konání akce rozhoduje a řídí ji.
- Vlastním jménem – učitel akci organizuje pod svým jménem.
- Na vlastní odpovědnost – učitel se žákovi zavázal akci obstarat.
- Za účelem zisku – učitel počítá s tím, že bude mít zdarma cestu, ubytování i lístek na Wimbledon.

Závěr:

Pan učitel neoprávněně podniká. Ve skutečnosti totiž organizuje a prodává zájezd (kombinuje 3 typy služeb cestovního ruchu – dopravu, ubytování a jinou službu - vstupenku) a k této činnosti potřebuje koncesi k provozování cestovní kanceláře.

Pan učitel nemůže využít ani výjimky ze zájezdové regulace uvedené v recitálu 19 směrnice 2015/2302. Zaprvé totiž není školou, zadruhé z akce bude mít majetkový prospěch a zatřetí, účastníky bezpodmínečně neomezuje na školní žáky, ale uchyluje se i k veřejné nabídce. Přitom stačí nesplnění jedné z podmínek a výjimku nelze využít.

Ubytování s jógou

Cvičitelka jógy dostane nápad, že by mohla se svými svěřenci cvičit i u moře. Její kamarád provozuje v Chorvatsku kemp s hezkými chatičkami. Všem svým svěřencům zašle email, že od července do září si u ní mohou za 5000 Kč koupit týdenní ubytování u moře, během něhož budou cvičit jógu.

Check-list

- Soustavnost – opakované týdenní turnusy během jednoho léta.
- Samostatnost – cvičitelka akci vymyslela a organizuje ji.
- Vlastním jménem – cvičitelka akci organizuje pod svým jménem.

- Na vlastní odpovědnost – cvičitelka se zavázala, že obstará ubytování a bude předcvičovat jógu.
- Za účelem zisku – akci nabízí klientům, kteří chodí na její komerční lekce, stejný charakter mají i lekce u moře.

Závěr:

Cvičitelka neoprávněně podniká. Ve skutečnosti totiž organizuje a prodává zájezd (kombinuje 2 typy služeb cestovního ruchu - ubytování a jinou službu - cvičení jógy) a k této činnosti potřebuje koncesi k provozování cestovní kanceláře. Koncesi by potřebovala i v případě, že by měla živnostenská oprávnění na samostatné poskytování ubytovacích služeb v rámci volné živnosti (Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona) a na cvičení jógy (Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti ...) - kombinuje totiž různé typy služeb za celkovou cenu jako zájezd.

Klub přátel horské turistiky

Dva kamarádi, co jezdí v létě každý víkend na ferraty do Rakouska, se rozhodnou, že si koupí dodávku, aby jich na akce mohlo jezdit víc. Na sociálních sítích zaměřených na hory své akce propagují. Vždy od lidí vyberou 1000 Kč, jejich účel nijak zvlášť neodůvodňují, a jede se za neopakovatelným zážitkem. Jeden kamarád jim poví, že takto to dělat nemůžou, protože by na ně mohl přijít živnosták. Z tohoto důvodu si naoko založí Klub přátel horské turistiky. Každý, kdo s nimi na ferraty vyrazí, se automaticky stává členem tohoto Klubu.

Check-list

- Soustavnost – pravidelně, skoro každý víkend pořádané akce.
- Samostatnost – kamarádi se sami rozhodli akce pořádat, akce plánují a realizují.
- Vlastním jménem – nejprve pod vlastními jmény a posléze pod názvem spolku.
- Na vlastní odpovědnost – slibují lidem, že je provedou po ferratách a poskytnou neopakovatelný zážitek.
- Za účelem zisku – je jasné, že na akcích něco utrží, minimálně pokryjí i svoje náklady na cestu, jinak by přeci raději lezli sami.

Závěr:

Kamarádi neoprávněně podnikají. Vytvoření spolku je jen zástěrka. Ve skutečnosti nabízejí a realizují zájezd v horském prostředí. Vzhledem k tomu, že akce pořádají v horském prostředí a v cizině, dopouštějí se potenciálně dalších pochybení. Podnikatelskou činnost v horách musí totiž podnikatel zajistit osobami s kvalifikací horského průvodce nebo horského vůdce, a to podle náročnosti ferraty a podle pravidel stanovených zemí, ve které je horská aktivita realizována. Státem uznanou odbornou kvalifikaci (tj. horského průvodce nebo horského vůdce) musí mít všechny osoby (zaměstnanci, dodavatelé), kteří v horském prostředí klienty vedou. Kamarádi ani spolek navíc nejsou pojištěni pro případ odpovědnosti, což je v souvislosti s horami vůči zákazníkům bezohledné a navíc tak na sebe plně přebírají odpovědnost za náhradu vzniklé škody, která v případě škody na zdraví může jít až do milionových částek.

Penzion U rybníka

Penzion U rybníka nabízí tradičně ubytování s polopenzí. Jezdí za nimi i řada zahraničních klientů, rozhodl se proto provozovatel o ně řádně postarat a ukázat jim krásy České republiky. Od sezóny 2022 dále nabízí speciální nabídku týdenního pobytu s polopenzí a 5 jednodenními výlety, a to do Prahy, Kutné Hory, Českého Krumlova, Liberce a Špindlerova Mlýna za jednotnou cenu 10 000 Kč. Tyto nabídky jsou ze strany klientů poptávané a penzionem realizované.

Check-list

- Soustavnost – od roku 2022 bylo zrealizováno několik poptávek nejen od zahraničních klientů.
- Samostatnost – provozovatel nabídku vymyslel, sám ji prodává a realizuje.
- Vlastním jménem – jednoznačně jménem provozovatele penzionu.
- Na vlastní odpovědnost – provozovatel si najímá dodavatele, za které odpovídá.
- Za účelem zisku – samozřejmě, že za účelem zisku, stejně jako u ubytování.

Závěr:

Penzion v tomto případě ani nezastírá, že podniká. Nedochází mu ale, že podobně jako provozovatel autodopravy, který byl zmíněn v úvodu jako příklad trestného činu neoprávněného podnikání, již překračuje rozsah svého živnostenského oprávnění. Vytvořil zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář. Pokud by si jednodenní výlet zakoupil zákazník po začátku ubytování, o zájezd by se nejednalo, protože byl vybrán a zakoupen až po zahájení poskytování některého z typů služeb cestovního ruchu – v tomto případě ubytování.

Judistické soustředění

Judistický oddíl pořádá vždy jednou za půl roku sportovní soustředění pro členy oddílu. Není možné, aby se někdo stal členem oddílu jen proto, aby se zúčastnil soustředění. Za soustředění se zaplatí celková cena 1 500 Kč, která zahrnuje 2 noci v hotelu s plnou penzí, využití tělocvičny u hotelu, návštěvu místního bazénu a samozřejmě trenérky a trenéry, kteří na akci jedou, protože milují judo a bude to paráda, protože se na akci setkají trenéři a děti hned z několika oddílů.

Check-list

- Soustavnost – opakovaně, každého půl roku.
- Samostatnost – judo oddíl akci vymyslel a organizuje ji.
- Vlastním jménem – jednoznačně jménem judo oddílu.
- Na vlastní odpovědnost – judo oddíl se zavázal učit děti dva dny intenzivně judo a zařídit jim ubytování atd.
- Za účelem zisku – nikoho ani nenapadne, že by peníze vybrané za akci měly jiné využití než zaplatit hotel, pronájem tělocvičny a koupit dětem medaile a gumové medvídky. Jedinou odměnou pro trenérky a trenéry jsou úsměvy spokojených dětí.

Závěr:

Judistický oddíl nepodniká. Přestože je splněna podmínka soustavnosti, samostatnosti, vlastního jména a vlastní odpovědnosti, nebyla splněna podmínka za účelem zisku. Nejedná se o veřejnou nabídku určenou klientům mimo členy klubu a celé financování je nastaveno tak, že dosažení zisku nepřichází v úvahu. Judo klub na akci nemá marži, neplatí z ní vybavení, které použije i pro další akce nebo na jiné dlouhodobé výdaje.

Zájezd

Zájezd je ústředním pojmem právní regulace cestovního ruchu v ČR, a proto v něm musí mít osoby vykonávající činnost v oblasti cestovního ruchu jasno.

Definice zájezdu, která je obsažena v CestRuch, pracuje s pojmem služba cestovního ruchu, který však obecně v právních předpisech definován není.

Z české technické normy ČSN EN 13809 však můžeme soudit, že jde o „služby poskytované cestujícím, návštěvníkům a turistům“ a z demonstračního výčtu v příloze nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, víme, že se jimi rozumí zejména „zabezpečení dopravy, ubytování, stravování, průvodcovských služeb, prodeje a rezervace letenek, prodeje a rezervace železničních a autobusových jízdenek včetně místenek, prodeje a rezervace lodních listků včetně kajut, zprostředkování víz, nabídky a prodeje balneologických služeb za účelem relaxace a rekondice, nabídky a prodeje sportovních aktivit za účelem relaxace a rekondice – například jízda na koni, půjčování kol a dalších sportovních potřeb, pobyt ve fitcentrech, zprostředkování a zajištění účasti na sportovních a společenských akcích a zprostředkování prodeje dalších služeb spojených s rekreací, odpočinkem a služebním, obchodním jednáním.“

Další příklady toho, co je myšleno službou cestovního ruchu, jsou uvedeny v samotné definici zájezdu v CestRuch.

Od služby cestovního ruchu musíme odlišovat pojem cestovní služba, se kterým pracuje zákon o dani z přidané hodnoty a dává mu jiný význam.

Co je zájezdem?

Zákonná definice zájezdu

CestRuch v § 1b pozitivně vymezuje zájezd takto:

„Zájezdem je soubor alespoň dvou různých typů služeb cestovního ruchu podle § 1a CestRuch pro účely těžce cesty nebo pobytu, pokud

- a) soubor těchto služeb je nabízen jediným podnikatelem, případně je sestaven na žádost nebo podle výběru zákazníka ještě před uzavřením jediné smlouvy o zájezdu, nebo
- b) bez ohledu na to, zda jsou uzavřeny samostatné smlouvy s jednotlivými poskytovateli služeb cestovního ruchu, jsou tyto služby cestovního ruchu
  1. zakoupeny na jediném prodejním místě a zákazníkem vybrány předtím, než se zavázal k úhradě jejich ceny,
  2. nabízeny, prodávány nebo účtovány za celkovou cenu,
  3. inzerovány nebo prodávány s označením „zájezd“ nebo s podobným označením,
  4. sestaveny po uzavření smlouvy, která opravňuje zákazníka k výběru z různých typů služeb cestovního ruchu, nebo
  5. zakoupeny od jednotlivých poskytovatelů služeb cestovního ruchu prostřednictvím on-line rezervačního systému, při kterém podnikatel, s nímž je uzavřena první smlouva, předá jméno, platební údaje a elektronickou adresu svého zákazníka dalšímu podnikateli a s tímto podnikatelem je uzavřena smlouva o další službě cestovního ruchu do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby cestovního ruchu.“

Kombinace služeb a způsob jejího nabízení a prodeje

Zájezdem je podle § 1b CestRuch soubor alespoň dvou různých typů služeb cestovního ruchu uvedených v § 1a CestRuch zkombinovaný pro účely téže cesty nebo pobytu.

Definice upřesňuje, že je irelevantní, zda jde o předem sestavený soubor nebo o soubor na přání zákazníka.

Příklad

Cestovní kancelář nakoupí charter na ostrov Korfu, ubytovací kapacity tamtéž a sežene šikovnou místní delegátku, která umí česky a na ostrově bydlí už 20 let, takže pro klienty sežene hned 5 fakultativních výletů, které také odprůvodčuje. Cestovní kancelář služby spojí do balíčku a umístí na internetovou stránku nabídku za jednotnou cenu, která se liší podle toho, v jakém týdnu letní sezóny se zájezd koná.

Jde o zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář.

Příklad

Cestovní kancelář má na internetu nabídku hotelů na Ischii. Osloví ji zákazník, jestli by byla schopná mu zařídit kromě ubytování i letenku, trajekt a vstup do Poseidonových lázní. Cestovní kancelář služby poptá a potom zákazníkovi pošle nabídku zahrnující všechny služby.

Jde o zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář.

Podle definice je také irelevantní, zda je kombinace nabízena jedním podnikatelem nebo k vytvoření kombinace dojde na základě více smluv s více poskytovateli služeb cestovního ruchu. V případě souboru vytvořeného na základě více smluv s více poskytovateli půjde o zájezd jen za splnění některého z pěti kritérií vyjmenovaných v § 1b odst. 1 písm. b) CestRuch.

Jedná se např. o situaci, kdy jsou pro tutéž cestu nebo pobyt kupovány na jediném prodejním místě různé typy služeb cestovního ruchu a tyto služby byly vybrány předtím, než cestující souhlasí se zaplacením, to jest v rámci téhož rezervačního procesu, nebo kdy jsou takové služby nabízeny nebo účtovány za souhrnnou nebo celkovou cenu, jakož i o situaci, kdy jsou takové služby inzerovány nebo prodávány pod názvem „souborné služby“, „zájezd“ nebo pod podobným názvem naznačujícím úzkou vazbu mezi danými cestovními službami. Za takový podobný název by bylo možné považovat např. spojení „kombinovaná nabídka“, „all inclusive“ či „vše v jednom“.

Příklad

Zákazník na internetové stránce poptá dostupnost nabízeného ubytování. Prodejce se mu ihned ozve, potvrdí, že ubytování je dostupné, uvede jeho aktuální cenu a současně nabídne k ubytování i letenku. Zákazník se rozhodne zakoupit ubytování i s letenkou.

Zákazník zakoupil zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář.

Zájezdem jsou služby kombinované po uzavření smlouvy, prostřednictvím které obchodník opravňuje cestujícího, aby si zvolil z nabídky různých typů cestovních služeb – jak tomu bývá např. u dárkových poukazů (i ty jsou z pohledu zákona pojištěny pro případ úpadku, pokud je prodává cestovní kancelář k nabídce zájezdů).

Příklad

Zákazník obdržel k narozeninám dárkový poukaz na služby cestovního ruchu v hodnotě 100 000 Kč. Zákazník se dostaví na pobočku, kde si z nabídky vybere letenku na Island a pronájem dodávky na dobu tří týdnů.

Zákazník zakoupil zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář.

Zájezdem je také kombinace, při níž si obchodníci předávají jméno cestujícího, jeho platební údaje a e-mailovou adresu a kdy je druhá smlouva uzavřena do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby cestovního ruchu.

Příklad

Zákazník si online zakoupil ubytování v hotelu v Římě, přičemž bezprostředně poté obdržel od stejného prodejce online nabídku pronajmout si po dobu pobytu auto u místní půjčovny. Hotel předal půjčovně jméno, platební údaje a elektronickou adresu svého zákazníka, a ten se mu ihned ozval a do 24 hodin od zakoupení hotelu došlo online k uzavření smlouvy o pronájmu automobilu.

Zákazník zakoupil zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář.

Tytéž zásady platí bez ohledu na to, zda je rezervace služeb cestovního ruchu provedena obchodníkem v obchodních prostorech, přes internet či telefonicky. Dále nehraje roli, zda zákazník u pořadatele zaplatí jednu celkovou cenu nebo jednotlivé služby platí odděleně. Zájezdem je rovněž plnění charakterizované tím, že zákazník je povinen uhradit pouze část ceny zájezdu nebo jen cenu za jednu jeho součást.

Pro splnění podmínek zájezdu není rozhodující účel poskytovaných služeb. Zájezdem může být konferenční pobyt, jazykový pobyt, letní tábor, škola v přírodě, vzdělávací pobyt, sportovní kurz, wellness pobyt, pobyty podnikatelů či profesionálů kombinované s volnočasovými aktivitami – tzv. bleisure, pracovní cesta nebo balíčky prodávané podnikatelům, pokud nejsou určeny k dalšímu přeprodeji za účelem podnikání. Pracovní účel cesty může být důvodem k vyjmutí z definice zájezdu jen v případě existence tzv. rámcové smlouvy o pořádání pracovních cest souvisejících s obchodní činností, podnikáním nebo povoláním ve smyslu § 1 odst. 2 písm. c) CestRuch.

Zájezdem není poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče v přírodních léčebných lázních podle zákona č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon) a zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

Příklad

Další návodné příklady toho, které transakce vedou k prodeji zájezdů, naleznete v prezentaci MMR vytvořené v souvislosti s implementací nové definice zájezdu v roce 2018: https://mmr.gov.cz/getattachment/4e273ffa-cb49-4b8b-a9c5-40a4b66d78ec/Prezentace_novela-zakona-159.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf

Cruises

Speciálním typem zájezdu jsou tzv. okružní plavby (angl. cruises) bez ohledu na to, zda se konají například na moři, jezeře nebo řece v ČR. Praktickým problémem je, že neexistuje definice okružní plavby. Soudní dvůr Evropské unie označil v rozsudku ve věci C-585/08, Pammer za okružní plavbu neboli zájezd plavbu lodí uskutečněnou na základě smlouvy o plavbě, která v souhrnné ceně zahrnuje vedle dopravy i ubytování a trvá déle než 24 hodin. Obecně je ve vztahu k okružním plavbám zdůrazňován fakt, že cílem cesty je plavba samotná, nikoliv cíl cesty, a cestující nemá možnost ovlivnit program a itinerář cesty.

Příklad

Cestovní agentura organizuje a prodává plavby po Labi, které zahrnují přenocování, návštěvu Mělníka, Litoměřic, Ústí nad Labem a Děčína. Na palubě je podávána plná penze a večer organizován zábavní program. Cestovní agentura organizuje a prodává okružní plavbu, která je zájezdem. Zájezd může prodávat jen cestovní kancelář, a proto cestovní agentura neoprávněně podniká. Platí i v případě, že by se jednalo o nabídku přímo provozovatele lodi – cruises je vždy zájezdem.

Zahraníční školní pobyt

Speciálním typem zájezdu je v České republice tzv. zahraniční školní pobyt ve smyslu § 2545 OZ, na což je třeba pamatovat například při prodeji jazykových kurzů do zahraničí. Zahraničním pobytem je pobyt žáka u hostitelské rodiny v jiném státě spojený s pravidelnou návštěvou školy ujednaný alespoň na dobu tří měsíců. Školou se patrně rozumí subjekt, který uskutečňuje vzdělávání ve smyslu **§ 1 ŠkolZ**, resp. realizuje vzdělávací cíle vyjmenované v **§ 2** odst. 2 ŠkolZ. Podotýkáme, že **ŠkolZ** zmiňuje v rámci vzdělávání také základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání. Právní úprava zahraničního školního pobytu v **ObčZ** nestanoví v tomto smyslu žádné formální požadavky, například požadavek akreditace příslušnými orgány nebo rozsah výuky a nabytých informací. Přestože ubytování u hostitelské rodiny nenaplnuje podle rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-237/97 AFS Intercultural Programs Finlandry znaky ubytování jako služby cestovního ruchu, **je zahraniční školní pobyt v České republice považován za zájezd. Podle důvodové zprávy k ObčZ se žákem ve smyslu těchto ustanovení nerozumí jen žák základní školy, ale každý, kdo za účelem vzdělávání navštěvuje školu, tedy i student střední nebo vysoké školy.**

Příklad

Cestovní agentura organizuje jazykové kurzy v zahraničí vždy v trvání aspoň tří měsíců a zaměřuje se výhradně na dospělou klientelu. Kurz zahrnuje pět výukových dnů týdně, elektronického průvodce městem, asistenční službu po telefonu a ubytování v rodině. Nejedná se o zájezd, protože zde nejsou kombinovány dvě služby cestovního ruchu a jelikož služba není nabízena žákům, nejedná

se o zahraniční školní pobyt. Cestovní agentura podniká oprávněně. Kdyby stejnou akcí nabízela žákům, šlo by o speciální formu zájezdu – zahraniční školní pobyt, protože by se zavázala žákovi obstarat ubytování v rodině a vzdělávání, a to vše po dobu alespoň tří měsíců.

Může prodávat jen cestovní kancelář.

Spojené cestovní služby

Jestliže je zákazníkovi nabízen soubor alespoň dvou různých typů služeb cestovního ruchu, ale způsobilým, který nenaplní definici zájezdu, je potřeba si ještě položit otázku, zda se namísto zájezdu nejedná o tzv. spojené cestovní služby.

Spojenými cestovními službami jsou nejméně 2 služby cestovního ruchu zakoupené pro účely téže cesty nebo pobytu, které nejsou zájezdem, na jejichž poskytnutí jsou uzavřené samostatné smlouvy, jestliže cestovní kancelář zákazníkovi a) při jedné návštěvě či kontaktu se svým prodejním místem zprostředkuje samostatný výběr a platbu každé služby, nebo b) zprostředkuje cíleným způsobem pořízení alespoň jedné další služby od jiného poskytovatele služeb a smlouva je uzavřena do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby. Pro zařazení jiných služeb cestovního ruchu mezi spojené cestovní služby platí podobně jako u zájezdů podmínka jejich významnosti (alespoň 25 % ceny spojených cestovních služeb) nebo podstatnosti.

Příklad

Zákazník si zakoupí v cestovní kanceláři letenku do Johannesburgu. Po samostatné platbě letenky nabídne cestovní kancelář zákazníkovi ubytování v Johannesburgu. Cestovní kancelář tak „napomůže ke zprostředkování“ druhé služby cestovního ruchu tím, že zákazníkovi dá brožuru s nabídkami hotelů a zároveň s tím provede rezervaci, která je však zaplacená odděleně. Na tuto službu cestovního ruchu (ubytování) je se zákazníkem uzavřena samostatná smlouva. Jsou uzavřeny dvě samostatné smlouvy s jednotlivými poskytovateli služeb cestovního ruchu (jedna návštěva).

Nejde o zájezd, ale o spojené cestovní služby, které může prodávat jen cestovní kancelář s koncesí pro zprostředkování prodeje spojených cestovních služeb.

Příklad

Zákazník si pro svou služební cestu online zakoupil letenku do Paříže, kterou přes platební bránu zaplatil. Ihned po jejím uhrazení se mu na stejné internetové stránce objevila nabídka ubytování v Paříži, kterou mu provozovatel internetové stránky umí zprostředkovat přesně pro ty dny, kdy tam bude. Zákazník spěchal na oběd, ale když se z obědu vrátil a aktualizoval internetovou stránku, připomněla mu, že nedávno nakoupil cestu do Paříže a mohl by si tedy najít i ubytování. Nabídky hotelů se mu ukazují už s aktuálními cenami pro dny, kdy bude v Paříži. Zákazník si jeden hotel vybere a prokliká se až k jeho platbě.

Nejde o zájezd, ale o spojené cestovní služby, které může prodávat jen cestovní kancelář s koncesí pro zprostředkování prodeje spojených cestovních služeb.

Zájezdem pak není

Výjimky z definice zájezdu jsou buď výslovně stanoveny v CestRuch, nebo vyplývají ze souvislosti.

1. Jiná služba z oblasti cestovního ruchu není významná ani podstatná

Podle § 1b odst. 2 písm. a) CestRuch zájezdem není soubor jednoho typu služby cestovního ruchu uvedené v § 1a písm. a), b) nebo c) CestRuch, tedy ubytování, nájmu dopravního prostředku nebo dopravy, s jednou nebo více službami cestovního ruchu uvedenými v § 1a písm. d) CestRuch, tedy tzv. jinými službami z oblasti cestovního ruchu, které nejsou součástí ubytování, nájmu ani dopravy, pokud jiné služby z oblasti cestovního ruchu nepředstavují významnou část zájezdu, přičemž se má za to, že významnou část zájezdu představují v případě, kdy tvoří alespoň 25 % celkové ceny zájezdu, a nejsou inzerovány jako podstatná část zájezdu a ani jí jiným způsobem nepředstavují.

Příkladem jiných služeb z oblasti cestovního ruchu, které z podstaty nejsou součástí přepravy osob, ubytování ani pronájmu motorových vozidel nebo některých typů motocyklů, jsou podle textu CestRuch vstupenky na koncerty, sportovní události, výlety nebo akce zábavních parků, prohlídky s průvodcem, skipasy a pronájem sportovního vybavení jako je např. lyžařská výstroj nebo lázeňské procedury. V praxi půjde o velké množství služeb, které se týkají zdravého životního stylu, relaxace, sportu nebo zábavy. Jinou službou z oblasti cestovního ruchu jsou typicky také služby průvodce cestovního ruchu, horského průvodce nebo horského vůdce, u kterých je vždy potřeba řešit, zda jsou v kombinaci významné či nikoli.

Může prodávat cestovní agentura.

Příklady

Taxi z nejbližšího letiště na hotel je nevýznamná služba spojená s ubytováním, a to jak z hlediska ceny, tak z hlediska rozhodnutí zákazníka o zakoupení služby ubytování.

Závěr: Nejde o zájezd.

Cestovní agentura zařídí zákazníkovi ubytování v hotelu v Provence a kromě toho mu poskytne elektronického průvodce a slevovou kartu, na jejímž základě bude mít zákazník slevu 30 % při návštěvě vybraných místních atrakcí.

Závěr: Nejde o zájezd.

Cestovní agentura zařídí zákazníkovi ubytování a kromě toho skipas na celý týden na 4 údolí za cenu, za kterou byste skipas na místě nepořídili. Výjimku nelze využít, protože zákazník se rozhodl o nákupu ubytování se skipasem právě proto, že chce jet lyžovat za akční cenu. O ubytování bez lyží nemá zájem.

Závěr: Jde o zájezd. **Pozor, může prodávat jen cestovní kancelář.**

Horský průvodce organizuje víkendové pobyty v Alpách, které zahrnují za jednu cenu přepravu do dávkou z ČR a následně dvoudenní výšlap v oblasti Solné komory s přenocováním na horské chatě. Průvodcovská činnost v horském prostředí je jinou službou cestovního ruchu a v tomto případě je poskytnuta v kombinaci s přepravou. Horská průvodcovská činnost je v tomto případě jednoznačně významnou službou kombinace, a to jak z pohledu marketingového, tak z pohledu ceny.

Závěr: Horský průvodce v tomto případě organizuje, nabízí a prodává zájezd. Pakliže nemá koncesi k provozování cestovní kanceláře, dopouští se neoprávněného podnikání. O zájezd by nešlo, pokud by akci nabízel bez dopravy a ubytování. I kombinace služby horského průvodce a dopravy nebo služby horského průvodce a ubytování je zájezdem.

2. Jiná služba je zakoupena až na místě

Podle § 1b odst. 2 písm. b) CestRuch zájezdem není soubor jednoho typu služby cestovního ruchu uvedené v § 1a písm. a), b) nebo c) CestRuch s jednou nebo více službami cestovního ruchu uvedenými v § 1a písm. d) CestRuch, pokud druhé jsou vybrány a zakoupeny až po zahájení poskytování některého z typů služeb cestovního ruchu uvedených v § 1a písm. a), b) nebo c) CestRuch. Ve vztahu ke službám zakoupeným až na místě může mít vynětí ze zájezdu zásadní roli při posuzování odpovědnosti pořadatele zájezdu za škodu.

Může prodávat cestovní agentura.

Příklad

Cestovní agentura prodává ubytování v Chorvatsku s vlastní dopravou. Na místě má zákazník možnost zakoupit řadu služeb nabízených partnery cestovní agentury. Jde o jednodenní výlety, vstup na golfové hřiště, kurz potápění a týdenní cvičení jógy.

Závěr: Jestliže zákazník činí až na místě rozhodnutí o tom, že si některou z místních služeb zakoupí, nemůže jít o zájezd, ani kdyby některá z na místě zakoupených služeb byla významná.

3. Cesta kratší 24 hodin

Protože u krátkodobých cest potřeba ochrany zákazníků tolik nevystává, a aby byli obchodníci ušetřeni zbytečné zátěže, nevztahuje se zájezdová regulace na cesty trvající méně než 24 hodin, které nezahrnují ubytování.

Může prodávat cestovní agentura.

Příklady

Lodní společnost organizuje a prodává jednodenní plavby po Vltavě Praha - Mělník - Praha s prohlídkou Mělníka s průvodcem, s obědem a bez přenocování.

Závěr: Jedná se o zájezd, který ovšem patří do výjimek v zákoně. Tento zájezd může tedy organizovat, nabízet a prodávat také cestovní agentura.

Cestovní agentura organizuje a prodává jednodenní výlety do vánočních Drážďan, které zahrnují dopravu autobusem a služby průvodce.

Závěr: Jedná se o zájezd, který ovšem patří do výjimek v zákoně. Zájezd může tedy organizovat, nabízet a prodávat také cestovní agentura.

Cestovní agentura organizuje a prodává školám jednodenní školní výlety, které zahrnují dopravu autobusem na trase Olomouc, Macocha, Bezděz a Olomouc a vstupy do krasových jeskyní a hradu.

Závěr: Jedná se o zájezd, který ovšem patří do výjimek v zákoně. Zájezd může tedy organizovat, nabízet a prodávat také cestovní agentura.

4. Kombinace stejného typu služeb cestovního ruchu

Například kombinace různých typů dopravy nevytvoří zájezd, ani kdyby trvala déle než 24 hodin.

Může prodávat cestovní agentura.

Ale pozor, při kombinaci dopravy a pronájmu motorového vozidla trvajícím déle než 24 hodin se již o tuto výjimku nejedná, jedná se o zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen cestovní kancelář.

Příklad

Cestovní agentura prodává letenky a jízdenky po celém světě. Na základě poptávky je libovolně zkombinuje, klidně tak, aby zákazník mohl projet celý svět.

Závěr: Kombinací různých typů přeprav nevznikne zájezd. **Pozor ale na nájem dopravního prostředku, který není vnímán jako přeprava, ale jako samostatná služba cestovního ruchu. To samé platí o kombinaci různých typů ubytování.**

5. Jedna služba cestovního ruchu

Hlavní služba a drobná služba, která je z podstaty součástí dopravy, ubytování, pronájmu automobilů, motocyklů nebo jiného motorového vozidla nebo jiných služeb cestovního ruchu, nemůže vytvořit zájezd.

Směrnice 2015/2302, která je určující pro výklad CestRuch, počítá s tím, že **součástí ubytování mohou být také strava, nápoje a úklid nebo přístup do místních zařízení určených pro hotelové hosty, jako je bazén, sauna, lázně nebo posilovna**. Směrnice 2015/2302 také zmiňuje, že součástí ubytování mohou být **služby realizované v místním zařízení určeném pro hotelové hosty**. Dále, jestliže dílčí služba má být součástí hlavní služby, musí být zahrnuta v ceně za hlavní službu a jako taková musí být hotelovým hostům také nabízena. To znamená, že předpokladem zahrnutí stravy, úklidu, wellness, bazénu, masáže, golfu, vleku, prodeje suvenýrů a podobných služeb do ubytovací služby ve smyslu směrnice 2015/2302 je kladná odpověď na dvě otázky: 1. Je služba poskytována v místním zařízení určeném pro hotelové hosty? 2. Je služba hostům nabízena v ceně ubytování?

Může prodávat cestovní agentura, resp. samotné ubytovací zařízení.

Příklady

Hotel má na svých internetových stránkách nabídku ubytování s plnou penzí nebo polopenzí a s volným vstupem do hotelového wellness. Kromě toho je možné na místě zakoupit masáž. V hotelu je vyhlášený bar a k hotelu patří dětský vlek u hotelu, hotel jej provozuje a je v ceně ubytování. Kromě toho má hotel na internetu nabídku víkendových wellness pobytů, kde je v ceně ubytování za dvě noci, polopenze, vstup do wellness, jedna masáž a zdarma 1 drink na baru.

Závěr: V popsaném případě spíše nejde o zájezd. Všechny služby jsou čerpány přímo v hotelu (resp. v hotelových zařízeních) a jejich nabídka je dostupná také všem ostatním hotelovým hostům v ceně ubytování. Lze polemizovat nad službou masáž, která je sice běžně v hotelu dostupná, ale obvykle není součástí ubytování a platí se navíc. V případě jedné masáže by ale šlo o využití další výjimky z definice zájezdu, a sice o situace, kdy masáž můžeme kvalifikovat jako jinou službu související s cestovním ruchem, která není významná.

Hotel má na svých internetových stránkách nabídku, která zahrnuje ubytování na 7 nocí s polopenzí, vstup do hotelového wellness a skipas do Ski Amade na 5 dnů.

Závěr: V popsaném případě jde o zájezd, který může organizovat, nabízet a prodávat jen CK. Skipas je službou cestovního ruchu, jejíž prodej nebo zprostředkování je v konkrétním případě natolik zásadní pro zakoupení kombinace, že půjde o jinou službu cestovního ruchu, která je pro kombinaci významná. Sportovní svět Amade, který pokrývá stovky kilometrů sjezdovek, nelze kvalifikovat jako službu provozovanou v místním zařízení určeném pro hotelové hosty. Kombinace ubytování a jiné služby cestovního ruchu, která je pro kombinaci významná, již není jednou službou, ale je zájezdem.

Hotel má na svých internetových stránkách nabídku, která zahrnuje ubytování na 7 nocí s polopenzí a vstup do hotelového wellness. Na místě si zákazník může zakoupit skipas do Ski Amade na tolik dnů, kolik potřebuje.

Závěr: Nejde o zájezd. Může prodávat jak sám ubytovatel, tak cestovní agentura.

6. Nezávislý prodej

Prodej nebo zprostředkování služeb cestovního ruchu uskutečněný nezávisle, v různé době, byť pro účel stejné cesty či pobytu (např. propojené webové stránky, jejichž cílem není uzavřít smlouvy se zákazníkem; odkazy, kterými jsou zákazníci jen obecným způsobem informováni o dalších možných službách; reklama na služby nebo cookies) nejsou zájezdem.

Může prodávat cestovní agentura.

Příklady

Cestovní agentura prodává ubytování v Thajsku. Na webu má umístěn banner s reklamou na některé letecké společnosti a agentury, které jsou nejlepší v obstarávání letenek do Thajska. Cestovní agentura tím pádem nenabízí zájezdovou kombinaci.

Cestovní agentura zprostředkovala zákazníkovi luxusní hotel na exotickém ostrově. Měsíc před odjezdem se mu ozvala, zda se těší na cestu a zda už má zakoupené letenky. Nabídla mu je zařídit, pokud je ještě nemá.

Závěr: Jedná se o oddělenou nabídku zprostředkování dvou služeb cestovního ruchu, která nevytvorí zájezdovou kombinaci. Nejedná se ani o spojenou cestovní službu. Může prodávat cestovní agentura.

Cestovní agentura zprostředkovala zákazníkovi online letenku do Londýna. Ihned po jejím zakoupení mu vyskočila ve stejném nákupním prostředí nabídka zakoupit si také ubytování v Londýně. Zákazník této nabídky využil.

Závěr: Zákazník zakoupil tzv. spojenou cestovní službu, kterou mohou v České republice prodávat jen cestovní kanceláře. Cestovní agentura neoprávněně podniká.

Cestovní agentura obstarala zákazníkovi ubytování, a protože to po ní zákazník chtěl, slíbila mu obstarat i letenku. Bez letenky by zákazník ubytování nechtěl. Zákazník jednoznačně nemá zájem na odděleném nákupu dvou služeb cestovního ruchu a rozhodnutí o nákupu jedné bylo podmíněno rozhodnutím o nákupu druhé.

Závěr: Cestovní agentura prodala zájezd, který je oprávněna prodat jen cestovní kancelář. Cestovní agentura tedy neoprávněně podniká.

7. Rámcová smlouva

Podle § 1 odst. 2 písm. c) CestRuch se uvedený zákon nevztahuje na zájezdy ani spojené cestovní služby zakoupené osobou na základě rámcové smlouvy o pořádání pracovních cest souvisejících s její obchodní činností. Specifikem této rámcové smlouvy je, že jejím předmětem, resp. předmětem jednotlivých objednávek, musí být zajištění pracovní cesty související s obchodní činností objednatele. Pracovní cestou je v rámci výjimky také obchodní cesta OSVČ, cesta příslušníků svobodných povolání nebo jiných fyzických osob.

Může prodávat cestovní agentura.

Příklad

Cestovní agentura uzavřela rámcovou smlouvu s MZV, že bude zajišťovat letenky a ubytování pro všechny služební cesty zaměstnanců MZV. Nejedná se o zájezd ani v případě, že konkrétní služební cesta v sobě zahrnuje dopravu a ubytování.

8. Soubor služeb poskytnutý za účelem dalšího podnikání (B2B)

Zájezdem není soubor služeb poskytnutý podnikateli za účelem jeho dalšího podnikání. Ustanovení bude dopadat především na činnost cestovních agentur nebo cestovních kanceláří, které vytvářejí kombinace služeb cestovního ruchu a prodávají je cestovním kancelářím za účelem dalšího prodeje zákazníkům, tedy na spolupráci mezi dvěma podnikateli (B2B) Ustanovení naopak nedopadá na prodej souboru služeb cestovního ruchu podnikatelům, kteří jej použijí pro své zaměstnance, obchodní partnery nebo klienty.

Může prodávat cestovní agentura.

Příklad

Cestovní agentura je specialista na Kambodžu a umí na místě zařídit ubytování, výlety, místní průvodce, vstupy a další zábavu. Díky svému know-how a kontaktům vytvoří balíček služeb cestovního ruchu, které nabídne cestovní kanceláři v ČR, jež je dále prodá zákazníkům.

Závěr: Balíček vytvořený cestovní agenturou není zájezdem, protože jej prodává ve vztahu B2B za účelem jeho dalšího prodeje zákazníkům. Kdyby byl tentýž balíček prodán přímo zákazníkům, dopouštěla by se cestovní agentura neoprávněného podnikání.

9. Soubor služeb nabízený způsobem, který není podnikáním

Zájezdem není soubor služeb cestovního ruchu, jehož nabídka a poskytnutí není podnikáním. O podnikání platí vše, co bylo popsáno výše včetně příkladů.

Nad rámec české definice podnikání hovoří směrnice 2015/2302 u zájezdové regulace specificky o tom, že zájezdem nejsou služby nabízené nebo zprostředkované příležitostně a na neziskovém základě pouze omezenému počtu cestujících. Jedná se například o cesty, které pouze několikrát ročně organizují charitativní organizace, sportovní kluby nebo školy pro své členy a nejsou nabízeny široké veřejnosti, tedy ani rodinným příslušníkům či známým.

Příklad

Příkladem takové akce je při důsledném dodržení okolností popsaného případu v úvodu zmíněné soustředění judistického oddílu. Může jít také o výlety organizované školou pro své žáky, pokud jde skutečně o akci příležitostnou, která není organizována za účelem zisku, resp. majetkového prospěchu, a není nabízena široké veřejnosti. Popsaný charakter nemají balíčky všeho druhu nabízené komerčně dřívějším nebo stálým hostům.

10. Agenturní (provizní) prodej zájezdu

Nový zájezd nevytváří osoba, která typicky na základě smlouvy o obchodním zastoupení (respektive provizní smlouvy) s pořadatelem zájezdu zprostředkuje klientovi nákup zájezdu organizovaného cestovní kanceláří jménem CK a na účet pořadatele (tedy dané CK).

Může prodávat cestovní agentura.

Příklad

Cestovní agentura má uzavřenu smlouvu o spolupráci při prodeji zájezdů s cestovní kanceláří, na jejímž základě může prodávat zájezdy dané cestovní kanceláře s destinací Egypt. Smlouva o spolupráci obsahuje přesný popis toho, jakým způsobem může cestovní agentura zájezdy cestovní kanceláře prodávat a jak vystupovat ve vztahu k zákazníkům. Cestovní agentura na základě uzavřené smlouvy o spolupráci a v souladu s pravidly v ní uvedenými prodá zákazníkovi zájezd cestovní kanceláře do Egypta.

Závěr: Cestovní agentura v tomto případě neprodává vlastní zájezd, a proto na popsanou činnost nepotřebuje koncesi na provozování cestovní kanceláře.

Do specifické situace se dostává cestovní agentura, která zprostředkovává prodej zájezdů pro cestovní kancelář usazenou v jiném členském státě EU/EHP. Tato cestovní agentura sice nepotřebuje koncesi pro prodej zájezdů, ale je povinna:

- o své činnosti informovat Ministerstvo pro místní rozvoj před zahájením zprostředkování prodeje zájezdů vč. přeložení dokladu o zajištění ochrany pro případ úpadku v zemi usazení cestovní kanceláře.
- předložit zájemci na jeho žádost opis oprávnění k provozování cestovní kanceláře včetně jeho úředně ověřeného překladu a informovat zájemce o rozsahu pojištění záruky nebo jiné formy zajištění těchto zájezdů.

Cestovní agentura, která zprostředkovává prodej zájezdů pro cestovní kancelář usazenou mimo EU/EHP je povinna, pokud neprokáže, že povinnosti splňuje pořádající cestovní kancelář, sama splnit:

- povinnosti podle § 2537 až 2549a ObčZ, tj. odpovídá za vady a jejich řešení, poskytuje pomoc v nesnázích, hradí škodu, včetně újmý za narušení dovolené,

- poskytnout zajištění ochrany pro případ úpadku cestovní kanceláře podle CestRuch
- všechny další povinnosti cestovní agentury uvedené v § 3 odst. 4 CestRuch

Kontrolním orgánem ohledně plnění zmíněných povinností je Ministerstvo pro místní rozvoj, které by mělo v konkrétním případě posoudit, zda zprostředkovatel prokázal, že cestovní agentura usazená mimo EU/EHP splňuje povinnosti dané ObčZ a CestRuch.

Praktické informace ke splnění této oznamovací povinnosti naleznete zde: <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/legislativa-v-cestovnim-ruchu-a-povinnosti-cestovni-zprostředkovani-prodeje-zajezdu-pro-ck-usazenou-mi>

Příklad

Cestovní agentura působí jako provizní prodejce pro 30 rakouských a německých cestovních kancelářů. Vlastní zájezdy neprodává. Cestovní agentura svou činnost nahlásila Ministerstvu pro místní rozvoj.

Závěr: Vše je v pořádku.

Cestovní agentura se rozhodne prodávat v ČR zájezdy thajské cestovní kanceláře. Nepodařilo se jí však prokázat, že i v Thajsku jsou na cestovní kancelář kladeny srovnatelné nároky jako v EU. Zejména se jí nepodařilo doložit, že její zájezdy jsou zajištěny pro případ úpadku. Z výše uvedených důvodů si cestovní agentura musela sama obstarat pro tyto zájezdy, které v ČR prodává, pojištění pro případ úpadku a musí ve vztahu k zákazníkům sama plnit řadu povinností pořadatele zájezdu. Koncesi k prodeji zájezdů ale nepotřebuje.

Kontrolní check-list

Podnikám?

- Soustavnost.
- Samostatnost.
- Vlastním jménem.
- Na vlastní odpovědnost.
- Za účelem zisku.

Pokud jste zaškrtnli všechny položky, potřebujete ke své činnosti živnostenské oprávnění.

Organizují zájezd?

Kombinují pro účely též cesty nebo pobytu tyto služby:

- Doprava.
- Ubytování.

Nájem motorového vozidla (automobil, motocykl, ...).

Jiná služba z oblasti cestovního ruchu významná cenou (alespoň 25% z celkové ceny zájezdu) nebo podstatná z hlediska rozhodnutí zákazníka zakoupit balíček služeb.

Pokud jste zaškrtnli aspoň dvě položky, hrozí, že organizujete zájezd. V tom případě prověřte, zda kombinaci nabízáte a prodáváte způsobem, který vede k zájezdu, zprostředkování spojených cestovních služeb (SCS) nebo oddělenému prodeji jednotlivých služeb.

Způsob nabídky a prodeje

Soubor těchto služeb je nabízen jediným podnikatelem, případně je sestaven na žádost nebo podle výběru zákazníka ještě před uzavřením jediné smlouvy o zájezdu bez ohledu na to, zda jsou uzavřeny samostatné smlouvy s jednotlivými poskytovateli služeb cestovního ruchu, jsou tyto služby cestovního ruchu:

zakoupeny na jediném prodejním místě a zákazníkem vybrány před tím, než se zavázal k úhradě jejich ceny;

nabízeny, prodávány nebo účtovány za celkovou cenu;

inzerovány nebo prodávány s označením „zájezd“ nebo s podobným označením;

sestaveny po uzavření smlouvy, která opravňuje zákazníka k výběru z různých typů služeb cestovního ruchu (voucher, dárkový poukaz, výherní poukaz);

zakoupeny od jednotlivých poskytovatelů služeb cestovního ruchu prostřednictvím online rezervačního systému, při kterém podnikatel, s nímž je uzavřena první smlouva, předá jméno, platební údaje a elektronickou adresu svého zákazníka dalšímu podnikateli a s tímto podnikatelem je uzavřena smlouva o další službě cestovního ruchu do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby cestovního ruchu.

Pokud jste zaškrtnli aspoň dvě položky u služeb cestovního ruchu a aspoň jednu u způsobu nákupu, organizujete a prodáváte zájezd.

Ověřte, zda vaše činnost nespadá do jedné z výjimek.

Výjimky

(1) Jiná služba cestovního ruchu není významná nebo podstatná (platí pro kombinaci dvou typů služeb cestovního ruchu).

(2) Jiná služba je zakoupena až na místě.

(3) Cesta (zájezd) je kratší než 24 hodin bez noclehu.

(4) Kombinace stejného typu služeb.

(5) Jedna služba cestovního ruchu.

(6) Nezávislý prodej jednotlivých služeb.

- (7) Rámcová smlouva o pořádání pracovních cest souvisejících s obchodní činností, podnikáním nebo povoláním osoby, která zájezd zakoupila.
- (8) Soubor služeb cestovního ruchu prodávaný cestovní kanceláří za účelem dalšího podnikání (vztah B2B).
- (9) Soubor služeb nabízený způsobem, který není podnikáním.
- (10) Agenturní prodej zájezdu.

Jestliže jste zaškrtnli aspoň jednu z výjimek, neprodáváte zájezd ani spojené cestovní služby. Ověřte si ale, zda Vaše činnost nenaplňuje obsahovou náplň některé jiné živnosti z oblasti cestovního ruchu:

např. provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu nebo průvodcovská činnost horská, poskytování tělovýchovných a sportovních služeb, hostinská činnost, ubytovací služby nebo silniční motorová doprava.

Jestliže Vám vyšlo, že sice kombinujete služby cestovního ruchu, ale nenabízíte nebo neprodáváte je způsobem, který by naplňoval definici zájezdu, ověřte, zda neprodáváte tzv. spojené cestovní služby:

Alespoň dva různé typy služeb cestovního ruchu zakoupené pro účely téže cesty nebo pobytu, které nejsou zájezdem a na jejichž poskytnutí jsou uzavřeny samostatné smlouvy s jednotlivými poskytovateli služeb cestovního ruchu, jestliže cestovní kancelář zákazníkovi:

- při jediné návštěvě či kontaktu se svým prodejním místem zprostředkuje samostatný výběr a samostatnou platbu každé jednotlivé služby cestovního ruchu, nebo
- zprostředkuje cíleným způsobem pořízení alespoň jedné další služby cestovního ruchu od jiného poskytovatele služeb cestovního ruchu, a pokud je smlouva s tímto poskytovatelem uzavřena do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby cestovního ruchu.

Na zprostředkování prodeje spojených cestovních služeb potřebujete **koncesi pro provozování cestovní kanceláře, a to v rozsahu pro zprostředkování spojených cestovních služeb.**

Pokud jste zaškrtnli alespoň dvě položky u služeb cestovního ruchu, alespoň jednu u způsobu nákupu a nezaškrtnli jste žádnou výjimku, organizujete a prodáváte zájezd. Potřebujete tak **koncesi pro provozování cestovní kanceláře, a to v rozsahu pro prodej zájezdů.**

Zahraniční cestovní kanceláře cílí na český trh?

Českým zákazníkům mohou nabízet služby cestovního ruchu i cestovní kanceláře z jiných členských států EU nebo EHP. **CestRuch výslovně hovoří o tom, že taková cestovní kancelář, nezřizuje-li v České republice pobočku, může na území České republiky podnikat na základě oprávnění státu usazení k provozování cestovní kanceláře, pokud splňuje podmínky ochrany státu usazení pro případ úpadku.**

Činnost německých, rakouských, polských nebo slovenských cestovních kanceláří, které svými webovými stránkami míří také na českého zákazníka, je tedy v zásadě legální. To samé platí, pokud tyto cestovní kanceláře mají na území České republiky své obchodní zástupce, kteří ovšem musí splnit svou oznamovací povinnost vůči MMR. Tedy informovat, že zájezdy takové cestovní kanceláře v České republice prodávají.

Překročením oprávnění stanoveného v CestRuch by ovšem již bylo, pokud by taková cestovní kancelář prodávala na základě oprávnění z jiného členského státu EU/EHP zájezdy prostřednictvím pobočky. V takovém případě by cestovní kancelář z jiného členského státu EU/EHP musela získat koncesi pro provozování cestovní kanceláře v České republice. Pobočka je **samostatná část závodu, o které podnikatel rozhodl, že bude pobočkou**. Pobočka zapsaná do obchodního rejstříku se v případě zahraničních společností označuje jako odštěpný závod.

Jak založit cestovní kancelář?

Pravidla pro získání koncese, pravidla pro platbu do tzv. garančního fondu cestovních kanceláří a příslušné formuláře pro podání žádosti o koncesi včetně jejích příloh naleznete na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj, které dohlíží na dodržování CestRuch, jež upravuje některé podmínky pro získání koncese a řadu povinností cestovních kanceláří.

- Jak založit cestovní kancelář <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/jak-zalozit-cestovni-kancelar>
- Informace k platbám do garančního fondu cestovních kanceláří <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/garancni-fond-cestovnich-kancelari>
- Důležité formuláře v cestovním ruchu (vzory formulářů podle vyhlášky č. 122/2018 Sb., prohlášení o předpokládaném datu zahájení činnosti, podnikatelský záměr, oznámení o zahájení prodeje zájezdů pro CK usazenou v jiném členském státě EU, žádost o průkaz průvodce) <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/dokumenty-a-formulare-ke-stazeni>
- Nejdůležitější povinnosti cestovních kanceláří popisuje Ministerstvo pro místní rozvoj zde: <https://mmr.gov.cz/cs/caste-dotazy/cestovni-ruch/povinnosti-cestovni-kancelare>

Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo průmyslu a obchodu společně s ACK ČR vytvořily praktické "Desatero" nejdůležitějších povinností cestovní kanceláře podle CestRuch a živnostenského zákona:

Desatero povinností cestovní kanceláře

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/aktualni-informace/pro-informaci--desatero-povinnosti-cestovnich-kancelari-276200/>.

Povinnosti cestovní agentury

Mezi nejdůležitější povinnosti cestovní agentury patří:

- 5.2. CA nesmí zprostředkovávat prodej zájezdu pro subjekt, který není cestovní kancelář.
- 5.3. CA je povinna označit svoji provozovnu a propagační i jiné materiály určené zákazníkovi slovy „cestovní agentura“, pokud toto označení neobsahuje již její obchodní firma.
- 5.4. CA je povinna v propagačních, nabídkových a jiných materiálech, včetně jejich elektronických forem, vždy informovat, pro kterou cestovní kancelář je prodej zájezdu zprostředkován. V případě nabízení zájezdu prostřednictvím internetových stránek musí být tato informace uvedena zřetelně na stejné úrovni internetové stránky, jako podstatné informace o zájezdu.
- 5.5. CA je povinna poskytnout zákazníkovi před zprostředkováním prodeje zájezdu:
  - Informace o zájezdu na příslušném formuláři podle vyhlášky č. 122/2018 Sb., o vzorech formulářů pro jednotlivé typy zájezdů a spojených cestovních služeb;
  - na žádost zákazník doklad o záruce cestovní kanceláře;
  - na žádost zákazníka oprávnění CA k prodeji zájezdů cestovní kanceláře;
  - je-li to pro daný zájezd relevantní, pak také informace o hlavních náležitostech služeb cestovního ruchu, a to o místě určení cesty nebo pobytu, trase a délce pobytu včetně termínů; je-li součástí ubytování, informovat o počtu nocí, dopravních prostředcích, jejich vlastnostech a ka-

tegorii, místech, datech a časech odjezdu a příjezdu, trvání a místech zastávek a o dopravních spojení; není-li přesný čas ještě stanoven, informuje prodejce zájezdu o přibližném čase odjezdu a příjezdu, umístění, hlavních znacích a případné turistické kategorii, do níž je podle pravidel státu místa určení cesty nebo pobytu ubytování zařazeno, stravování, návštěvě, výletech nebo jiných službách zahrnutých v celkové ceně zájezdu, o tom, zda některá ze služeb cestovního ruchu bude zákazníkovi poskytována v rámci skupiny, a je-li tomu tak a je-li to možné, o přibližné velikosti skupiny, pokud to není zřejmé ze souvislostí, o jazyku, v němž se budou poskytovat další služby cestovního ruchu, závisí-li využití těchto služeb zákazníkem na ústní komunikaci, a o tom, zda je cesta nebo pobyt obecně vhodný pro osoby s omezenou schopností pohybu, a na žádost zákazníka přesné informace o vhodnosti cesty nebo pobytu s ohledem na potřeby konkrétního zákazníka, o identifikačních údajích a adrese sídla toho, kdo zájezd organizuje, a toho, kdo zájezd zákazníkovi prodává, jejich telefonních číslech a elektronických adresách, o celkové ceně za zájezd včetně daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění a veškerých případných dalších nákladů nebo, nelze-li tyto náklady přiměřeným způsobem vyčíslit před uzavřením smlouvy, uvede druh dalších nákladů, jež mohou zákazníkovi ještě vzniknout, o způsobu platby, včetně částky nebo procenta z ceny, jež mají být zaplaceny jako záloha, a o časovém rozvrhu pro zaplacení zbývající části ceny nebo peněžitě jistoty, které musí zákazník uhradit nebo poskytnout, minimálním počtu osob nutném k uskutečnění zájezdu a lhůtě, během níž může cestovní kancelář před zahájením zájezdu odstoupit od smlouvy podle § 2536 odst. 1 písm. a) ObčZ, pasových a vízových požadavcích včetně přibližných lhůt pro vyřízení víz a o zdravotních formalitách státu určení, o tom, že zákazník může odstoupit od smlouvy o zájezdu kdykoli před zahájením zájezdu proti zaplacení přiměřeného odstupného za předčasné ukončení závazku ze smlouvy, případně odstupného za předčasné ukončení závazku ze smlouvy stanoveného cestovní kanceláří v souladu s ObčZ včetně informace o výši odstupného, pojištění pro případ náhrady nákladů spojených s ukončením závazku ze smlouvy zákazníkem nebo nákladů na pomoc zahrnujících repatriaci v případě úrazu, nemoci nebo smrti.

5.6. CA má dále po zprostředkování prodeje zájezdu tyto povinnosti:

- bezprostředně po uzavření smlouvy o zájezdu vydat zákazníkovi potvrzení o zájezdu;
- spolu s potvrzením o zájezdu (nebo stejnopísem smlouvy o zájezdu) předat zákazníkovi název a kontaktní údaje subjektu poskytujícího ochranu pro případ úpadku;
- doručit zákazníkovi ve stanoveném termínu před zahájením zájezdů údaje o plánovaných časech odjezdu, popřípadě o lhůtách pro odbavení, plánovaných časech zastávek, dopravním spojení a příjezdu, doručit nezbytné stvrzenky, poukázky a přepravní doklady.

5.7. CA má povinnost přijmout zprávy, požadavky nebo stížnosti zákazníka týkající se zájezdu, a bez zbytečného prodlení je předat cestovní kanceláři, která je pořadatelem zájezdu.

Kde najít další důležité informace?

Dvořáková, K., Králová, R. Cestovní právo. 2. edice. Praha: C.H. Beck, 2022

Dvořáková, K. Komentář ke smlouvě o zájezdu v prvním jednosvazkovém Občanském zákoníku. Komentář (Praha: C.H. Beck, 2017, 2019 a 2022)

Jak založit cestovní kancelář <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/jak-zalozit-cestovni-kancelar>

Informace k platbám do garančního fondu <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/garancni-fond-cestovnich-kancelari>

Důležité formuláře v cestovním ruchu (vzory formulářů podle vyhlášky č. 122/2018 Sb., prohlášení o předpokládaném datu zahájení činnosti, podnikatelský záměr, oznámení o zahájení prodeje zájezdů pro CK usazenou v jiném členském státě EU, žádost o průkaz průvodce <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/dokumenty-a-formulare-ke-stazeni>

Základní povinnosti cestovní agentury <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/legislativa-v-cestovnim-ruchu-a-povinnosti-cestovni-zakladni-povinnosti-cka>

Základní povinnosti cestovní kanceláře <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/legislativa-v-cestovnim-ruchu-a-povinnosti-cestovni-zakladni-povinnosti-ck>

Povinnosti cestovní kanceláře nebo cestovní agentury při zprostředkování prodeje zájezdů pro CK usazenou mimo ČR <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/legislativa-v-cestovnim-ruchu-a-povinnosti-cestovni-zprostredkovani-prodeje-zajezdu-pro-ck-usazenou-mi>

Informace k velké novele zákona č. 159/1999 Sb. z roku 2018 včetně vtipných ilustrativních příkladů definice zájezdu a nákupního procesu https://mmr.gov.cz/getattachment/4e273ffa-cb49-4b8b-a9c5-40a4b66d78ec/Prezentace_novela-zakona-159.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf

Modelové příklady zájezdu, SCS - okružní plavby, dětské tábory a jazykové kurzy <https://mmr.gov.cz/cs/caste-dotazy/cestovni-ruch/zajezd,-spojene-cestovni-sluzby-%E2%80%93-modelove-priklad>

Často kladené dotazy <https://mmr.gov.cz/cs/caste-dotazy/cestovni-ruch>

Portál živnostenského podnikání <https://www.rzp.cz/portal/cs/>

Průvodce živnostenským podnikáním Ministerstva průmyslu a obchodu <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/pruvodce-zivnostenskym-podnikanim/>

Zkratky

- ACK ČR Asociace cestovních kanceláří ČR
- CA cestovní agentura
- CestRuch zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu
- CK cestovní kancelář
- EU Evropská unie
- EHP Evropský hospodářský prostor
- MMR Ministerstvo pro místní rozvoj
- MZV Ministerstvo zahraničních věcí
- MPO Ministerstvo průmyslu a obchodu
- ObčZ Občanský zákoník č. 89/2012 Sb.
- Směrnice 2015/2302 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 ze dne 25. listopadu 2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS
- ŠkolZ zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- ZÚ zastupitelské úřady v zahraničí (jedná se o velvyslanectví a generální konzuláty, případně také honorární konzuláty a dočasně zřízovaná konzulární jednatelství v místě)

Poděkování

Děkujeme za spolupráci a cenné rady Ministerstvu pro místní rozvoj, Ministerstvu průmyslu a obchodu, České obchodní inspekci, České asociaci pojišťoven a zástupcům cestovních kanceláří a advokátní kanceláři Holubová advokáti.

Asociace cestovních kanceláří

České republiky

Lípová 15

120 44 Praha 2

www.ackcr.cz

email: info@ackcr.cz